

ПРИВАТНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ХАРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ МЕДИЦИНИ ТА БІОМЕДИЧНИХ НАУК»

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ВНУТРІШНЮ СИСТЕМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ
ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ
У Приватному закладі вищої освіти
«Харківський інститут медицини та біомедичних наук»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

ПЗВО «ХІМБН»

Голова Вченої ради

 В. ОСТАПЕНКО

(Протокол від 27.10.2021 р., № 01)

Введено в дію Наказом

від 27.10.2021 р. № 24

1. Загальні положення

1.1 Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Приватному закладі вищої освіти «Харківський інститут медицини та біомедичних наук» (далі – Інститут) розроблено відповідно до:

- Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014р. № 1556-VII (зі змінами) (стаття 16. Система забезпечення якості вищої освіти),
- Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187, (зі змінами),
- Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 р. № 977,
- Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених Наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017р. № 600 (у редакції Наказу МОН України від 30.04.2020 р. № 584),
- Рекомендацій Національного агентства стосовно запровадження внутрішньої системи забезпечення якості, затверджених рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, протокол від 26.06.2019 р. № 6,
- Статуту Приватного закладу вищої освіти «Харківський інститут медицини та біомедичних наук» .

1.2 Положення ґрунтується на основних засадах Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти ESG, ухвалених Міністерською конференцією в Єревані, 14-15 травня 2015 р.

2. Завдання внутрішньої системи забезпечення якості

2.1 Внутрішня система забезпечення якості в Інституті містить такі складові:

- внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності;
- внутрішня система забезпечення якості вищої освіти.

2.2 Внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Інституту, згідно Закону України «Про вищу освіту», передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників Інституту та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному вебсайті закладу освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників;

5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів вищої освіти;

6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;

7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;

8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками та здобувачами вищої освіти Інституту, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;

9) інших процедур і заходів.

2.3. Внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Інституту, разом з тим, враховує Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти, які передбачають наступні складові:

- 1) Політика щодо забезпечення якості;
- 2) Розроблення і затвердження програм;
- 3) Студентоцентроване навчання, викладання та оцінювання;
- 4) Зарахування, досягнення, визнання та атестація студентів;
- 5) Викладацький персонал;
- 6) Навчальні ресурси і підтримка студентів;
- 7) Інформаційний менеджмент;
- 8) Публічна інформація;
- 9) Поточний моніторинг і періодичний перегляд програм;
- 10) Циклічне зовнішнє забезпечення якості.

2.4. Для виконання процедур і заходів, спрямованих на забезпечення якості, принципами і завданнями внутрішньої системи забезпечення якості є:

- розробка внутрішніх регламентуючих документів, які визначають політику і процеси узгодженої інституційної системи забезпечення якості; їх періодичне оновлення відповідно до змін законодавства та інших нормативних актів;

- залучення до забезпечення якості усіх учасників освітнього процесу Інституту та зовнішніх стейкхолдерів;

- наявність координуючого підрозділу, відповідального за всю систему забезпечення якості освіти;

- забезпечення взаємозв'язку між дослідженнями та навчанням і викладанням, а також врахування національного контексту;

- безперервне вдосконалення, як основний принцип забезпечення якості;

- постійний моніторинг і регулярне оновлення освітніх програм, з метою її удосконалення, із залученням як внутрішніх стейкхолдерів (зокрема, здобувачів освіти), так і зовнішніх;

- регулярні опитування здобувачів освіти, викладацького складу та зовнішніх стейкхолдерів – з метою поширення позитивних практик і усунення

негативних практик викладання, вивчення динаміки якості навчальних курсів та якості викладання;

- обов'язкове обговорення на засіданнях Ректорату, кафедри, Вченої ради та інших інститутських заходах і оприлюднення результатів опитувань.

- забезпечення академічної доброчесності серед усіх учасників освітнього процесу; З цією метою запровадити і підтримувати культуру доброчесності, популяризувати в різних формах інформацію про доброчесність, застосовувати професійне антиплагіатне програмне забезпечення, внутрішніми нормативними документами регламентувати необхідні процедури і відповідальність усіх підрозділів Інституту;

- запобігання нетолерантності будь-якого типу або дискримінації щодо студентів чи працівників;

- моніторинг ресурсного потенціалу та технологій навчання;

- спостереження за станом соціально-психологічного середовища Інституту;

- забезпечення прозорості освітньої діяльності та оприлюднення інформації щодо її результатів;

- спостереження за реалізацією освітнього процесу та наукової діяльності;

- розроблення рекомендацій щодо покращення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, участь у стратегічному плануванні тощо.

2.4.1 Оновлення нормативно-методичної бази забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності в Інституті полягає у постійному перегляді внутрішніх стандартів освітньої діяльності закладу освіти, розробленні стратегії функціонування внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти для підтримки її у відповідності до вимог сертифікації систем якості вищої освіти в Україні та на міжнародному рівні.

2.4.2 Приймаючи до уваги те, що якість – це результат взаємодії між усіма учасниками освітнього процесу та навчальним середовищем закладу освіти, до забезпечення якості повинні бути залучені: науково-педагогічний склад, здобувачі вищої освіти, представники адміністрації і допоміжних служб Інституту, працевдавці, випускники та інші зацікавлені сторони, і відповідальність за якість повинна бути на всіх рівнях закладу освіти в рамках своїх повноважень;

2.4.3 Наявність координуючого підрозділу (окремих посад, відділу, комісії тощо) обумовлена необхідністю налагоджувати взаємозв'язок усіх структур і учасників, задіяних до забезпечення якості, спрямовувати всі необхідні процеси, узагальнювати інформацію, рекомендації від внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів для прийняття необхідних рішень на всіх рівнях управління Інституту;

2.4.4 Здійснення постійного моніторингу змісту вищої освіти полягає у періодичному аналізі та перегляді освітніх програм, навчальних планів, силабусів/іншого навчально-методичного забезпечення освітніх компонентів на

предмет їх відповідності нагальним вимогам ринку праці, потребам здобувачів вищої освіти тощо.

2.4.5 Спостереження за реалізацією освітнього процесу та наукової діяльності в Інституті проводиться шляхом діагностики рівня сформованості професійної спрямованості майбутніх фахівців за спеціальностями, аналізу динаміки навчальних досягнень студентів, моніторингу якості поточних контрольних заходів, а також аналізу залучення студентів до науково-дослідної роботи та її результативності, запобігання академічного плагіату у наукових, навчально-методичних працях здобувачів вищої освіти, працівників, здійснення академічної мобільності суб'єктів освітнього процесу.

2.4.6 Здійснення моніторингу технологій навчання полягає у визначенні ступеня відповідності методів, засобів, форм навчання сучасним науково-педагогічним підходам та сучасній освітній парадигмі вітчизняної вищої освіти, кращій світовій практиці; аналізі критеріїв оцінювання та ефективності засобів контролю навчальних досягнень студентів тощо.

2.4.7 Моніторинг ресурсного потенціалу Інституту полягає у аналізі відповідності матеріально-технічних, навчально-методичних, інформаційних ресурсів цілям заявлених освітніх програм; інфраструктури Інституту потребам та вимогам суб'єктів освітнього процесу; встановленні ефективності функціонування інформаційної системи закладу освіти.

2.4.8 Спостереження за станом соціально-психологічного середовища Інституту полягає у діагностуванні морально-психологічного клімату в студентському середовищі; встановленні рівня адаптації до умов освітнього середовища закладу освіти здобувачів нового набору; аналізі заходів щодо формування позитивного іміджу Інституту тощо.

2.4.9 Контроль стану прозорості освітньої діяльності та оприлюднення інформації щодо її результатів полягає у аналізі інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації, результати оцінювання якості вищої освіти здобувачів вищої освіти та їх регулярному оприлюдненні на сайті Інституту.

2.5 Обов'язковою складовою діяльності щодо внутрішнього забезпечення якості є розроблення рекомендацій щодо покращення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, участь у стратегічному плануванні тощо.

3. Організація внутрішньої системи забезпечення якості в Інституті

3.1 Організація внутрішнього забезпечення якості в Інституті здійснюється на таких рівнях: перший – здобувачі вищої освіти; другий – кафедра, викладачі; третій – Ректорат, Вчена рада; окремий рівень – зовнішні стейкхолдери.

3.2 На першому рівні організації внутрішньої системи забезпечення якості здобувачі вищої освіти впливають на якість через делегування своїх

представників у колегіальні органи; надаючи рекомендації через органи самоврядування та під час анкетного опитування.

Опитування здобувачів освіти здійснювати у двох напрямках:

- із загальних питань, якості функціонування освітнього середовища, діяльності окремих структурних підрозділів, що супроводжують освітній процес, – 1 раз на рік, в кінці навчального року;
- щодо освітніх компонентів, вивчення яких завершується в даному семестрі, якості проведення навчальних занять – двічі на рік.

3.3 Другий рівень організації внутрішньої системи забезпечення якості - базовий рівень, на якому здійснюється навчальний процес. Здійснюється викладачами кафедр, за безпосереднього керівництва завідувачів кафедр, гарантів освітніх програм: первинний аналіз освітніх програм, моніторинг якості в межах кафедри, аналіз рекомендацій студентів та викладачів. Крім того:

- контроль виконання вимог та встановлених нормативів щодо якісної організації освітньої діяльності;
- моніторинг поточних, проміжних результатів навчання здобувачів вищої освіти;
- встановлення та оцінювання рівня досягнення складових професійних компетентностей здобувачів вищої освіти, досягнутих на певному етапі їх навчання.
- контроль рівня якості вищої освіти за спеціальностями/освітніми програмами на усіх рівнях вищої освіти;
- управління якістю (методи та види діяльності оперативного характеру, що використовуються для виконання вимог до вищої освіти та встановлених нормативів);
- періодична організація, за участю учасників освітнього процесу (здобувачів освіти, гарантів освітніх програм, професорсько-викладацького складу, роботодавців та інших зацікавлених сторін), моніторингу освітніх програм, навчальних планів, силабусів/робочих програм навчальних дисциплін на предмет їх відповідності нагальним вимогам ринку праці, потребам здобувачів вищої освіти;
- внутрішня перевірка якості (організація оцінювання залишкових знань студентів з окремих дисциплін).

3.4 В освітньому процесі Інституту використовуються такі види контролю: вхідний, поточний (під час навчальних занять), підсумковий.

Одним із інструментів для оцінювання якості результатів навчання є проведення внутрішніх замірів знань, зокрема ректорські зрізи залишкових знань здобувачів вищої освіти з дисциплін, які включені до ліцензійного іспиту КРОК.

3.5 На третьому рівні внутрішньої системи внутрішнього забезпечення якості Ректоратом, структурними підрозділами/комісіями (у тому числі – із забезпечення якості), Вченою радою тощо здійснюються процедури і заходи, які

підтверджують, що усі вимоги до якості освітньої діяльності та вищої освіти будуть виконані. Крім того, здійснюється організація і контроль підготовки та проходження процедур зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (ліцензування спеціальностей та акредитація освітніх програм).

3.6 Зовнішні стейкхолдери здатні впливати на всі рівні, зокрема на:

- розробку, моніторинг, періодичний перегляд освітніх програм, на їх зміст,
- оцінку якості викладацького складу (професійні характеристики, педагогічну, науково-дослідну, навчально-методичну та організаційну діяльність, міжнародну мобільність),
- вибір технологій і методів викладання,
- якість навчально-методичного забезпечення освітніх компонентів,
- якість і об'єктивність оцінювання результатів навчання здобувачів щодо компетенцій,
- якість матеріально-технічного забезпечення спеціальності/освітніх програм,
- якість набуття практичного досвіду здобувачами,
- якість наукової роботи,
- можливість участі здобувачів в академічній мобільності, наукових проектах, конференціях тощо.

Зовнішні стейкхолдери впливають через опитування (за нагоди, бажано - не рідше одного разу в рік) або шляхом рецензій на освітні програми, участь у практичних заняттях.

3.7 Основними завданнями та функціями структурного підрозділу/комісії із забезпечення якості освітньої діяльності та освіти є:

- Координація дій структурних підрозділів Інституту та усіх процесів, що задіяні до забезпечення відповідності якості освітнього процесу нормативним вимогам, професійним та міжнародним стандартам.
- Розроблення і періодичний перегляд (з метою їх удосконалення) змісту опитувальників/Анкет опитування з питань якості освітніх послуг, інфраструктури, освітніх програм, викладання, оцінювання, результатів навчання тощо:
 - для здобувачів освіти
 - для науково-педагогічних працівників
 - для зовнішніх стейкхолдерів;
- Анкетне опитування, аналіз результатів опитування, їх узагальнення і обговорення на засіданні комісії та ініціювання обговорення на засіданнях кафедр, Ректорату, Вченої ради, інших інститутських заходах.
- Оприлюднення результатів опитувань на офіційному вебсайті, інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб.

- Моніторинг якості вищої освіти в Інституті:
 - проведення самоаналізу і відповідності Ліцензійним умовам кадрового та технологічного забезпечення;
 - перегляд освітніх програм, навчальних/робочих планів;
- Оцінка якості освітніх програм, зокрема: викладацького складу, викладання та оцінювання, студентоцентрованості, ресурсного забезпечення, практичного навчання, рівня задоволеності студентів, наукової діяльності в рамках ОП, додаткових можливостей для студентів тощо.
- Сприяння підвищенню кваліфікації науково-педагогічних працівників (професійної, з педагогічної майстерності та соціальних навичок) та професійної активності (згідно п.38 Ліцензійних умов).
- Сприяння дотриманню академічної доброчесності працівниками Інституту та здобувачами вищої освіти.
- Вивчення та узагальнення вітчизняного і міжнародного досвіду з питань якості освіти, ринкової орієнтованості з напрямів та особливостей підготовки фахівців медичного спрямування з метою запровадження кращих практик.
- Моніторинг змін до законодавства та підзаконних нормативних актів стосовно якості освітньої діяльності та вищої освіти.
- Розгляд проектів та існуючих внутрішніх нормативних документів, що регламентують забезпечення якості; надання відповідних пропозицій та рекомендацій щодо удосконалення системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти в Інституті.
- За підсумками різного моніторингу та опитування надання пропозицій щодо удосконалення освітніх програм, навчальних, робочих планів, щодо наявності необхідних ресурсів для належного рівня освітнього процесу, поширення позитивних тенденцій, впровадження до освітнього процесу інновацій, сучасних методик, технологій тощо.
- Прийом та узагальнення пропозицій від різних стейкхолдерів
- Залучення представників зацікавлених сторін до спільної роботи із забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти, задоволення теперішніх вимог і врахування майбутніх потреб і очікувань здобувачів освіти, шляхом організації та проведення/участі спільних заходів - засідань, нарад, семінарів, тренінгів, зустрічей тощо.
- Підготовка узагальненої інформації/звіту про якість освітньої діяльності та вищої освіти та пропозицій щодо їх удосконалення та відповідності сучасним вимогам та надання їх Ректорату, Вченій раді.
- Інформування усіх зацікавлених сторін про стан якості освітньої діяльності та вищої освіти в Інституті через інформаційні ресурси.

4. Підготовка та проведення ректорського контролю

4.1 Завідувачі кафедрами визначають дисципліни, з яких виконуються зрізи знань (ректорський контроль) і узгоджують їх перелік з Ректором/заступником Ректора. Зрізи залишкових знань проводять у навчальний час за півроку до проведення ліцензійного іспиту КРОК 1.

4.2 Графік проведення зрізів складається Ректоратом за поданням завідувачів відповідних кафедр (Додаток 1) і затверджується Ректором. Студенти не пізніше, ніж за тиждень, повинні бути ознайомлені з графіком проведення зрізів залишкових знань. Усі матеріали для проведення зрізів затверджуються на засіданні кафедри та Ректором/заступником Ректора.

4.3 Зрізи залишкових знань проводяться кафедрами за присутності заступника Ректора. Явку студентів забезпечує кафедра, з дисципліни якої проводиться зріз знань.

4.4 Норма часу на проведення зрізів з використанням ІТ-технологій складає 1 академічну годину, на паперових носіях – до 2-х академічних годин.

5. Критерії тестових завдань для ректорського контролю

5.1 З кожної дисципліни, з яких проводяться зрізи знань, мають бути підготовлені не менше 100 тестових запитань закритої форми (лише одна відповідь є вірною). Для дисциплін, що не містять практичних завдань – кожний білет містить 40 питань. Для дисциплін, що містять практичні завдання – кожен білет містить 10 теоретичних і 10 практичних завдань.

6. Обробка та аналіз результатів ректорського контролю

6.1 Зрізи повинні бути перевірені викладачами кафедри, за якими закріплена навчальна дисципліна, не пізніше наступного дня після їх проведення.

6.2 Оцінювання відбувається шляхом розрахунку від загальної кількості тестових завдань, запропонованих до виконання, які вважаються за 100%. Мінімальні критерії успішного складання завдань ректорського контролю наступні:

- завдання ректорського контролю підготовки студентів до ліцензійних іспитів КРОК 1, КРОК 2 – 60,5% правильних відповідей;
- завдання ректорського контролю підготовки студентів до ліцензійних іспитів КРОК 3 – 70,5% правильних відповідей.

6.3 Відомість (Додаток 3) результатів ректорського контролю не пізніше, ніж за тиждень після проведення ректорського контролю усіма запланованими групами Інституту, подаються Ректорату.

6.4 Підсумки ректорського контролю обговорюються на засіданнях кафедр та Ректорату з метою виявлення найбільш характерних помилок та недоліків у підготовці здобувачів вищої освіти, їх причин та формування комплексу заходів з удосконалення якості підготовки фахівців.